

Jože Vidic, (naslov izbrisan)
Metoda Mikuž Bračkovič, (naslov izbrisan)
Branko Puš, (naslov izbrisan)

Ljubljana, 6. oktober 2006

**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
VETERINARSKA UPRAVA RS
OBMOČNI URAD LJUBLJANA**

ZADEVA: Izvedeniško mnenje o vedenjskih značilnostih psa pasme bullmastif Atosa, roj. 30.12.2004. št. čipa 705230000029598, nastanjen v Zavetišču za zapuščene živali Gmajnice.

Končno mnenje po točkah, ki so navedene v sklepu za izvedbo izvedeniškega mnenja in se nanašajo na psa pasme bullmastiff z imenom ATOS, rojen 30. 12. 2004, št. čipa 705230000029598, nastanjen v Zavetišču za zapuščene živali Gmajnice, Gmajnice 30, 1000 Ljubljana, začasno odvzet skrbnici Zori Roter, Livarska 14, 1000 Ljubljana, pridobijo podatke, tudi na podlagi upravnih spisov, glede obnašanja, vzgoje oziroma prevzgoje psa.

OPOMBA:

Glede na to, da je skrbništvo psa Atosa preneseno na skrbnika Saša Baričeviča (dopis odvetnika Senice opr. Šte 32/02/2006 oz. 0617-200/2006 z dne 21.09.2006), stan. Rimska 14, Ljubljana smo izvedenci preizkusili psihične značilnosti psa predvsem tedaj, ko ga je vodil novi skrbnik.

I. Odgovori na sklep v točki 3

Ali je pes miroljuben?

Pri vseh preizkusih odziva na tuje ljudi je bil do nekaterih ljudi prijazen, do drugih prijazno zadržan ali pozoren, v teh primerih pa do ljudi ni kazal znakov napadalnega vedenja. To vedenje smo preizkusili tako, da smo se rokovali s skrbnikom potem, ko smo nepričakovano in razmeroma hitro prišli do skrbnika, ki je imel psa na povodcu. Prav tako je bil miroljuben do drugih psov. Njegovo vedenje smo preizkusili z odzivanjem do dveh mlajših psic, ne pa z odraslimi samci. Do omenjenih psic je bil igriv.

Katere situacije ga razburijo?

Pri preizkušnjah, ki smo jih izvedli ni v nobenem primeru pokazal znakov razburjenja oziroma negativnega vznemirjenja, pač pa je bil pes občasno negotov, kar je bilo lahko tudi posledica premočnih dražljajev, s katerimi so nanj vplivali med učenjem.

Atosove odzive smo preizkušali z različnimi vidnimi in slušnimi dražljaji. Preizkušali smo odziv na rolkarja, na sunkovito zaviranje avtomobila, loputanje z avtomobilskimi vrati, metanjem različnih predmetov na tla... Vse to v neposredni bližini psa.

Kako se obnaša v podobni situaciji, ko je sam in skupaj z drugimi psi?

Atos že približno tri mesece nima stika z bratom Atlasom in materjo Joy. V tem času je Atlas zaprt v pesjaku, razen v času vadbe in sprehodov. Vsi trije psi (Atlas, Atos in Joy) so bili skupaj le pri zadnjem preizkusu 3. oktobra 2006.

Poslušnost, dosedanje šolanje in na podlagi tega presoditi, če je potrebno dodatno šolanje ali prevzgoja psa.

Atos medtem, ko hodi s skrbnikom na povodcu ali ta vadi z njima vaje poslušnosti pozorno spremlja dogajanja v okolici in zato v takšnih okoliščinah ni pozoren na skrbnika. Skrbnik ga zato nase opozarja s potegi, manj z glasnimi povelji. Ocenjujemo, da takšne način dela s psom ne bo prinesel zelenih rezultatov, treba je doseči aktivno sodelovanja psa s skrbnikom. Pri vajah poslušnosti ponavadi ni dovolj osredotočen na skrbnika, bolj ga zanimajo dogajanja v okolici. Po oceni izvedencev bi moral biti bolj pozoren na skrbnika in ga ubogati na glasno povelje. V približno mesecu dni, ko smo Atosa ocenjevali petkrat pa je opazno izboljšanje, pes je bolj ubogljiv in vodljiv, kot je bil v začetku šolanja.

Napadalno vedenje do ljudi in živali v preteklosti in preučiti, kakšne so možnosti, da pes napad ponovi.

Iz vseh preizkusov vedenjskih lastnosti ugotavljamo, da Atos ne kaže napadalnega vedenja do ljudi in ne do psov (samic) do katerih smo preizkušali njegove reakcije. Ni pa izključeno, da se v določenih okoliščinah, ko bo ocenil, da se bo treba braniti, ko je ogroženo njegovo prebivališče oziroma so ogroženi prebivalci tega prebivališča. do ljudi ne bi vedel napadalno. Domnevamo pa lahko, da bi se vedel napadalno do psov, ki bi ga v njegovih očeh ogrožali.

Iz podatkov, ki so bili na voljo skupini izvedencev ni bilo mogoče ugotoviti, v kakšni meri in v kakšni vlogi je Atos sodeloval pri vseh prejšnjih napadih na ljudi in pse. Domnevamo pa lahko, da pri njih ni imel aktivne vloge in ni bil pobudnik zanje, ampak je v napadih sodeloval kot član krdela. Svojo domnevo opiramo na podatek, da je sam pobegnil z mesta napada na Oražmovi ulici.

Ali skupno sobivanje z drugimi psi povečuje agresivnost psa v posamezni situaciji?

Upravičeno lahko pričakujemo, da bi se Atos v sobivanju z Atlasom in Joy tudi v prihodnje v določenih okoliščinah vedel napadalno. Bržkone takšnega vedenja nebi spremenila niti dodatno šolanje niti prevzgoja. Upravičenost našega mnenja potrjuje preizkus, ki smo ga opravili 3. oktobra v zavetišču Gmajnice. Preizkus in vedenje psov je opisano v zadnjem delu našega mnenja (»Zabeležka o preizkusu vedenja psov, ko so bili vsi trije v avtomobilu«).

I. Odgovori na sklep v točki 4

Na podlagi preizkusov in razgovorov člani skupine izvedencev menimo, da je Atos v določenih okoliščinah lahko nevaren za okolico ter zato še vedno lahko predstavlja

neposredno nevarnost za ljudi in živali. Na zdajšnji stopnji rehabilitacije vedenja oziroma šolanja ni primeren za vrnitev skrbniku.

V času našega preizkušanja je Atos sicer pokazal določen napredek pri vodljivosti, vendar menimo, da skrbnik v preizkusih ni pokazal dovolj sposobnosti obvladovanja psa. Zato menimo, da v podobnih situacijah, kot je bila, denimo, na Oražmovi ulici v Ljubljani in kar je razvidno iz preizkusa na Gmajnicah dne 3. oktobra, skrbnik podobnega dogodka ne bi mogel preprečiti.

Predlogi skupine izvedencev:

V času šolanja je pes napredoval, za morebitno vrnitev pa bi moral imeti skrbnik več znanja pri vodenju psa. Za začetek Atosove vedenjske rehabilitacije je bilo dobro, da so psa začeli v zavetišču redno šolati in da je lahko zanj skrbel njegov skrbnik. Pričakujemo lahko, da se bo Atosovo vedenje ob rednem šolanju oziroma prevzgoji še izboljševalo in predlagamo, da s šolanjem oziroma prevzgojo še vedno nadaljujejo, pes pa naj medtem ostane v zavetišču. Pomembno pa je, da skrbnik tudi v prihodnje dela pod strokovnim vodstvom vaditelja.

Če se bodo pristojni odločili za nadaljnjo vedenjsko rehabilitacijo oziroma šolanje Atosa, bo skupina izvedencev izdelala ustrezen program rehabilitacije za psa in program izobraževanja skrbnika, katerega izvedbo bo tudi nadzirala. Določila bo tudi primerno oziroma varno opremo ter druge varnostne ukrepe za zmanjševanje verjetnosti ponovitve napada.

Podpisi skupine izvedencev:

Jože Vidic _____

Metoda Mikuž Bračkovič _____

Branko Puš _____

PRILOGA

Program preizkusa vedenjskih značilnosti psa Atosa

Zavetišče Gmajnice, 25. avgusta 2006:

OPOMBA:

Do 12. septembra sta neposredno s psi delala člana skupine izvedencev Jože Vidic in Branko Puš, Metoda Mikuž Bračkovič pa je bila o delu obveščena pisno, po tem datumu pa smo skupaj delali vsi člani skupine.

1.

Najprej ogled vsakega psa (Atosa, Atlasa in Joy) posebej (torej) ločeno v pesjaku, psi se med seboj ne smejo videti.

2.

Preizkus Atosa z vodnikom na prostem. Preizkušali bomo: odziv na tuje ljudi,

odziv na druge živali,
odzivanje na gibajoče predmete kot so avto, kolo, motor, igrača,
preizkus na nenadne gibe ljudi,
preizkus na različne zvoke (posoda na tla ipd.),
preizkus na vidne dražljaje (mahanje s krpo ipd.)
odzivnost na vodnikove vidne in slušne znake,

3.

Atos je privezan na dolgem povodcu, vodnik je zunaj njegovega vidnega polja:
mimo psa pelje avto,
mimo njega gre skupina ljudi,
mimo njega nekdo teče,
mimo njega se pelje kolesar,
mimo gre drug pes.

4.

Enake vaje kot z vodnikom (g. Hajdinjakom) naredimo s skrbnico,
Ko je pes na dolgem povodcu, stoji skrbnica poleg njega, vendar ga ne ogovarja in
nanj ne deluje ne s povelji in ne z gibi. Naredimo vse vaje kot pri točki 2.
V zadnjem delu se bomo s skrbnico rokovali, jo potrepljali po ramenih...

4.

Odziv Atosa na božanje tuje osebe, odziv na vodenje s tujo osebo (če bo to mogoče)

Zavetišče Gmajnice, sreda, 30. avgust 2006

Sestanek z vodjem zavetišča Milanom Hrovatinom.

G. Hrovatin je povedal, da se potem, ko je začel pse šolati g. Hajdinjak se nihče od delavcev zavetišča ni več ukvarjal z bullmastifi, zato tudi nihče od oskrbnikov nobenega od psov ne more pripeljati na prosto, da bi lahko preizkušali njegove vedenjske lastnosti.

Po Hrovatinovem mnenju pomeni šolanje velik poseg v pasjo osebnost in so se zato psi spremenili, vendar ni znal pojasniti, kako.

Po pogovoru z g. Hrovatinom sta si člana skupien izvedencev Jože Vidic in Brane Puš ogledala vsakega psa posebej v pesjaku, skozi mrežo na vratih.

Ugotovitve:

Psi so nastanjeni tako, da se med seboj ne čutijo, nastanjeni so torej tako, da med njimi ni vidnega stika.

Atlas je na prijazno ogovarjanje malce pomahal z repom, ni kazal znakov napadalnega vedenja, vendar je ležal v pesjaku in ni prišel k mreži. Vedenje lahko v precejšnji meri pripišemo njegovi poškodbi.

Atos se je odzval prijazno, prišel je k mreži in vsakemu ovohal roko (Hrovatin Puš, Vidic) in se je dotaknil s smrčkom.

Psica Joy je bila ob našem prihodu zelo razigrana, z igračko v gobčku je tekala po pesjaku, mahala je z repom, vendar ni prišla k mreži in nas ni »pozdravila«.

Zavetišče Gmajnice, 01. september 2006

Preizkus psa Atosa

Ob 17. uri sta se Jože Vidic in Branko Puš sestala z Dušanom Hajdinjakom

Ta je povedal, da

- se s psom ukvarja le Sašo Baričevič in, da se skrbnica z njim sploh ne ukvarja;
- se s psom tudi ne ukvarja Dušan Hajdinjak in ne nihče drug iz njegovega podjetja, pač pa dvakrat na teden z Atosom vadi g. Baričevič pod njegovim nadzorom;
- skrbnica se v prihodnje sploh ne bo ukvarjala z nobenim od psov;
- je svetoval, da naj bi bili psi v pesjaku, ko bo g. Baričevič odsoten in da naj ne bi več živeli v hiši.

G. Hajdinjak se je strinjal, da bomo Atosa preizkusili 12. septembra ob 9. uri, skupina izvedencev mu bo posredovala program preizkusa.

Zabeležka o opazovanju Atosa, ko ga je vodil g. Baričevič (01.09.2006):

Atos je bil na povodcu, šel je mimo mačk, ki so bile pred stavbo s pesjaki in se nanje ni odzval. G. Baričevič je imel psa na povodcu in sta odšla skupaj v ograjen prostor, kjer sta se sprehajala.

Pred vrati sta se ustavila, moral mu je dati tri povelja, da se je pes usedel, potem je odprl vrata, pes pa je šel skozi. Povelja so bila slaba, bolj prošnja kot povelje. Med pogovorom sta približno 50 metrov stran tekli dve tekačici po cesti, Atos se je precej burno odzval, zalajal in »potegnil« (ne premočno) proti njima. Čeprav je bil nanju pozoren in se je torej odzval negativno, ga je g. Baričevič pohvalil. Opozorila sva ga, da to ni v redu.

G. Baričevič je povedal, da skrbnica Zora Roter ne bo več delala s psi, ampak samo on.

Po mnenju g. Baričeviča so psi v zavetišču v šestih mesecih veliko izgubili in so nekako zgubljeni, so drugačni, kot so bili. Občutek sem imel, da g. Baričevič Atosu ne zaupa povsem. Tudi v ograjenem prostoru ga ne spušča, ima ga vedno na povodcu. Z g. Baričevičem sva se člana skupine izvedencev dvakrat rokovala SB, obakrat je bil Atos ravnodušen. Vse nas je pozdravil precej prijazno, a malce zadržano.

Pogovor s skrbnikoma 12. september 2006

Zavetišče za živali Gmajnice

Od 9. do 12. ure

Zabeležka o zgodovini primera:

V hišo je prišel najprej starejši samec Knight, ki so ga uvozili iz Anglije. Že kmalu sta skrbnika opazila, da je pes delno ali v celoti gluh, vendar se o tem nista posvetovala z veterinarjem. Kasneje so pripeljali samico Joy iste pasme z Madžarske in imeli 30. decembra 2004 doma leglo. Skotila sta se le dva samca (Atos in Atlas).

Leglo je bilo v bivalnem delu hiše, kjer so vsi psi tudi živeli skupaj. Že v zgodnjem življenjskem obdobju so prihajali na obisk znanci, sorodniki, med njimi tudi otroci, tako da so bili psi navajeni na družbo ljudi že od malega. Ker je bila v času legla zima, mladiča nista bila nikoli na prostem, torej v času oziroma v starostnem obdobju, ko je pomembno, da se pes srečuje tudi z drugimi psi, psa nista hodila ven. Od drugih

psov (ki torej niso iste pasme kot sta sama, sta redno srečevala le sosedovega zlatega prinašalca, ki živi v spodnjem delu hiše (sorodnik skrbnikov). Srečanja vseh bullmastifov z zlatim prinašalcem so bila prijateljska, večkrat se je vseh pet psov skupaj igralo na vrtu..

Mladičev niso oddali, ker po besedah skrbnikov niso našli pravih ljudi, ki bi znali ustrezno ravnati s takšnim psom kot je bullmastif.

Starejši samec (Knight, oče mladičev) je v šoli, ki je blizu plinarne v Kosezah opravil izpit iz vaj poslušnosti. Atos in Atlas sta obiskovala malo šolo v isti pasji šoli.

Skrbnika sta pse vsak dan peljala na vrt, kjer so bili skupaj v ograjenem vrtu domače hiše. Vsak dan so šli dvakrat na sprehod do študentskega naselja ali pa v Tivoli.

Odrasla psa sta bila na haltiju (posebna oglavnica, ki jo ima pes čez gobec in s katero lažje psa vodimo), mladiča pa sta imela navadni ovratnici. Za halti so se odločili, ker so psa lažje zadržali, če je bilo treba, ker sta skrbnika dojela, da je pse težko voditi na navadnih ovratnicah. Hoteli so si omisliti tudi nagobčnike, pa niso našli takšnih, ki bi bili ustrezni za bullmastife. Na sprehodu sta imela skrbnika vsak po dva psa, če je šel na sprehod en sam skrbnik, je imel le dva psa, nikoli vseh štirih. Med sprehodom psi nikoli niso bili spuščeni. Spustili pa so jih ponavadi na popoldanskem sprehodu, ki sta ga skrbnika z vsemi štirimi psi opravila v ograjenem prostoru ljubljanske biotehniške fakultete.

Skrbnika sta vzela pse s seboj tudi na morje, kjer imajo počitniško hišo, kdaj pa kdaj sta skrbnika vzela na morje le Atosa in Atlasa. Ko sta bila mladiča tam sama, brez staršev, sta bila zelo radovedna. Na sprehodu so se izogibali srečanjem z drugimi psi. Starejša psa (pes in psica) se nista odzivala na druge pse, če so šli ti mirno mimo. Če se je približal drug pes in ju začel ovohavati je bilo ponavadi v redu. Če pa se je vsiljivo zanimal za njih, sta si skrbnika pomagal s haltijem in sta psa zadržala, ker se je v takšnem primeru samec ponavadi pognal v drugega psa. Starejši samec je bil zelo suveren, ponavadi ni pustil nobenega tujega psa blizu. Če je imel tuj pes napadalno vedenje, ga je Naj podrl na tla in nanj renčal. Podrl ga je s prsmi in z glavo.

V enem primeru (na morju) je bila skrbnica sama na sprehodu z obema starejšima psoma, imela ju je na povodcu. Srečala se je s skupino ljudi, s katerimi je bila spuščena manjša bela psička. Psička se je začela zaganjati v psa, skrbnica je ljudi opozorila, naj psičko primejo. Opozorila niso vzeli zares, smejali so se. Psička je šla za obema psoma, lajala je in se zaganjala. Nato je nekdo psičko prijel v naročje, pa je skočila dol, tedaj se je eden od bullmastifov strgal in psico napadel. Ljudje so vanj metali kamenje, vendar to ni pomagalo. Psičko sta napadla oba psa, ker se je strgal tudi drugi pes... Psička je zaradi ran poginila.

Ko sta bila na sprehodu sama mladiča, sta bila do drugih psov prijazna – sama sta jih pozivala na igro.

Čez dan so bili psi doma večkrat spuščeni na ograjenem vrtu, kjer ni vidne pregrade na cesto oziroma na pločnik, tako da so psi lahko opazovali mimoidoče. Po ulici gre veliko drugih psov in nekateri so bili bržkone, po besedah skrbnikov na »črni listi«, kar je pomenilo, da so bullmastifi opozarjali na njih z lajanjem, dokler so bili v njihovem vidnem polju.

Na sprehodih s psi so bile kdaj pa kdaj težave, če so se drugi psi zaganjali oziroma lajali. Zgodilo se je, da je kak spuščeni pes koga od bullmastifov celo ugriznil za uhelj. V Tivoliju so se tako v enem primeru tudi stekli.

Če bi napadel večji pes, bi starša takoj napadla nazaj, pozneje pa bi enako storila tudi mladiča.

Na morju so imeli mladiča, ko so nakupovali ponavadi privezana pred trgovino, pa nikoli ni bilo nobenih težav – mladiča se nista odzivala ne na tuje ljudi in ne na druge

pse. Na biotehniški fakulteti so se vsi štirje psi večkrat igrivo »lovili« s psi, ki so tekali zunaj ograje.

Do dogodka na Oražmovi psi nikoli niso bili napadalni do ljudi. Primer: na zabavi, ki so jo skrbniki pripravili na morju je bilo več kot 30 ljudi, med njimi je bilo vsaj polovica takšnih, ki so jih psi videli prvič. Vsi štirje psi so se mirno sprehajali med njimi. Bilo je hrupno... Tudi doma v Ljubljani, kjer so živeli vsi štirje psi je veliko obiskov, do vseh obiskovalcev so bili vsi psi zelo prijazni.

Psi so bili doma pogosto sami z gospodinjsko pomočnico, kdaj pa kdaj so prišli v hišo mojstri, pa s psi nikoli ni bilo nobenih težav. Do mojstrov so bili ali ravnodušni ali prijazni.

Zelo radi so se vozili z avtomobilom. Skrbnika pa sta povedala, da Naj (starejši samec) ni prenesel, da bi se kdo od tujcev približal avtomobilu. Nekoč se je soseda približala avtu in potrkala po šipi, kar je vse pse hudo razburilo.

Psi dobijo glavni obrok po sprehodu, se pravi zvečer ob približno 19. uri, na sprehod pa so šli ob 17. uri. Dobijo doma pripravljeno hrano. Takšen način prehranjevanja imajo psi tudi vse odkar so v ljubljanskem zavetišču za živali. Dobijo meso, zelenjavo, različne vrste ogljikovih hidratov. Zjutraj dobijo manjši obrok.

Dogodek na Oražmovi (pripoved obeh skrbnikov).

Glede na to, da je preizkušanje vedenja psa Atosa potrebno oceniti v luči dogodka, ki je ves proces sprožil, sta bila prisotna skrbnika naprošena, če lahko po svojih besedah opišeta oziroma komentirata dogodek, ki je imel za posledico telesno poškodbo osebe. Dogodku je prisostvovala skrbnica, skrbniku pa je o dogodku le poročala po telefonu, tako da je lahko dal le svoje komentarje.

Skrbnica je proti večeru, pozno popoldne, hotela peljati vse štiri pse na sprehod in to z avtom. Skrbnica je dala v avto najprej Atosa in Atlasa, v sprednji dela avtomobila, ki je pregrajen, v zadnjem, prtljažnem delu vozila pa sta bila vedno oba starejša psa. Psi se radi vozijo, zato s tem ni imela nikoli težav. Pred dogodkom je skrbnica torej namestila mlada psa v avto, kjer ju je odvezala in je vrata zaprla. Nato je namestila v avto psico, ki jo je tudi odvezala, vrata pa je zaprla. Nazadnje je do avta na povodcu pripeljala Knighta. Avto je stal ob pločniku, skrbnica je bila obrnjena proti zadnjemu delu avtomobila, ko je odpirala vrata, da bi v avto skočil še Najk. Najk je bil na njeni levi strani na povodcu, z glavo naprej, vendar je stal tako, da je gledal nazaj na pločnik, kjer se je približeval pešec. Pešec je bil še precej daleč (skrbnica meni, da približno pet metrov), ko je skrbnico (nekaj) ogovoril. Skrbnica je tudi opazila, da je imel nekaj v roki, morda fotoaparati ali mobilni telefon. Knight je pri tem nenadoma potegnil povodec tako močno, da ga skrbnica ni mogla zadržati, tekel je do pešca in skočil nanj. Takoj za njim je skočila še psica in nato oba mladiča, ki sta se tako silovito zaletela, da sta strgala mrežo in tudi napadla. Psi so spravili človeka na tla, ležal je na trebuhu. Ko je bil na tleh so psi renčali, vendar ga niso več grizli. So ga pa držali na tleh z gobcem in s tacami. Napadeni je kričal in mahal. Skrbnica je stekla po vodo, da bi pse polila. Ko je prišla ven, je bil Atos v avtu, druga dva psa pa sta ovohavala mrtvega samca, ki so ga med njeno odsotnostjo ustrelili policisti.

Med pogovorom sta bila skrbnika pripravljena dati vse potrebne informacije, da so se lahko navzoči z zadevo čimbolj seznanili.

Pogovor z Dušanom Hajdinjakom

Dušan Hajdinjak je povedal, da psi po niso bili navajeni odzivati se na povelja, ko je z njimi začel vaditi, da pa misli, da je dosegel napredek. Sicer pa z Atosom dvakrat na teden vadi Sašo Baričevič po navodilih Dušana Hajdinjaka. Ocenjujemo, da se z

Atosom dela predvsem s pomočjo prisile (zatezanje ovratnice) in ne s pomočjo pozitivnih oblik motivacije. Hajdinjak je povedal še, da so preizkušali psa na vse možne zunanje dražljaje. V začetku se je Atos na zunanje dražljaje odzival, zdaj je vse bolj ravnodušen tako do zvočnih kot tudi vidnih dražljajev. Pes se je zelo odzival tudi na navzočnost mačk, za kar pa meni, da je psa odvadil.

Preizkus Atosa

Vaje poslušnosti je delal mlajši moški, ki je že prej večkrat oskrboval pse pri skrbnici doma. Pokazal je vaje poslušnosti na povodcu (kovinski povodec z dolgimi obročki). Med opravljanem vaj splošne poslušnosti, ki so bile sestavljene iz hoje ob nogi, usedanje ob nogi na povelje sedi, medtem pa je neka oseba mimo peljala avtomobil, zapirali in odpirali so vrata, vozili so se z rolerji, metali so različne predmete pred psa, za psom, ob psu.

Pes je upočasnil hojo, le, če ga je vodnik pocuknil za zatezno ovratnico, se usedel, če ga je pocuknil- če pa ni takoj ubogal na ustno povelje, pa je psa s potegom spravil v želeni položaj. Predmete, ki so leteli okoli njega (žoge, žvenketajoča skleda ipd, hrupen avto) ter mimoidoči na kolesih rolerjih itd. so sicer psa motili, se jih je bal, ni pa izbral obrambe/napada, da te motnje spodi od sebe. opazili smo, da je pes prestrašen – rep na tleh, zbegan pogled, malce znižano telo, pogledovanje naokoli. Opazili smo tudi, da se je pes vidno sprostil, ko je iste vaje z njim opravljal tudi skrbnik Sašo Baričevič. Toda tudi pri njem je bil povodec ves čas zategnjen - pes torej ne zna prilagoditi hitrosti hoje vodniku - torej se ga ne da voditi tako, kot vodnik to hoče, v glavnem pa je bilo vedenje Atosa enako kot pri prejšnjem vodniku. Atos se slabo odziva na vodnikove želje oziroma na povelja. Vse je delal preveč hitro, premalo je bilo presledka med posameznimi vajami, da bi pes lahko povsem vedel, kaj sploh od njega skrbnik zahteva. Skrbnik pravzaprav ne ve kdaj in kako psa pohvaliti, kdaj pa grajati oziroma ravnati vedenju primerno. Ugotovili smo torej, da skrbnik še nima potrebnega znanja in izkušenj, da bi Atosa lahko varno vodil v taki situaciji, ko so prisotne take motnje, kot so bile na preizkusu. Res pa je tudi, da je bil skrbnik vidno razburjen, saj je bil pod očitnim pritiskom preizkusa.

Preizkus je vseboval tudi srečanje opazovanega psa z mlado psičko (nemška ovčarka), da bi lahko ugotovili, kako se bo Atos odzval na drugega psa in do kakšne mere ga bo vodnik lahko zadržal, če (recimo) ne bo želel, da se psa srečata.

Pri srečanju z mlado nemško ovčarko se je Atos vedel povsem normalno, želel jo je spoznati in z njo komunicirati. Povedati je treba, da vodnika Atosa nista mogla zadržati, ko se je namenil k psici, bil pa je popolnoma sproščen, igriv in prijazen.

Zavetišče 26.09.2006 od 8.30 do 10.30

Zabeležka pri opazovanju psa Atlasa:

Skrbnik Baričevič je bil na sprehodu z Atlasom na platoju za zavetiščem. Opazovalca sva se dvojici približala tako, da sva jima šla nasproti. Pes je bil prijazen, že od daleč naju je opazil, začel mahati z repom, položil uhlja ob glavo in si prizadeval, da se nama čim hitreje prijazno približa. s skrbnikom smo se rokovali. Na pogled je pes izgledal v korektni kondiciji, čeprav ima kot posledico strelnih ran težave s hojo. Pes je aktivno iskal stik z opazovalcema, pogledoval proti nama in pomahal z repom takoj, ko smo ga ogovorili. Za okolico se ni menil, srečal se je z mačkami, za katere se ni menil. Mimo psov ga skrbnik ni vodil, tako da njegovega odziva na druge pse nismo videli. Pes je deloval zelo mirno, sproščeno, veselo in samozavestno: uhlja obrnjena rahlo naprej, rep v višini trupa, v stilu z opazovalcema je želel čim več njune

pozornosti in dotika. Opazen je bil drugačen odnos skrbnika do tega psa kot do drugega samca Atosa. Skrbnik ga večkrat potreplja ali ogovori. Pri vodenju psa uporablja skrbnik potege s povodcem, pes pa ima ovratnico na zadrgo. Bilo je opazno, da so psa že veliko učili na ta način, pes zaenkrat sledi potegom vrvice, medtem ko še ne uboga v celoti ustnih povelj skrbnika. Skrbnik in pes imata na splošno torej več kontakta kot z Atosom. Skupaj smo odšli v pesjak. Skrbnik je psa namestil v pesjak. Kljub temu, da smo se približali ogradi, nas je veselo pozdravljalo naprej in ni kazal znakov razburjenja, napadalnosti ali nezaupanja, ko smo stali ob njegovem bivališču. Lahko rečemo, da ni kazal teritorialnega vedenja.

Zabeležka pri opazovanju psice Joy:

Opazovalca sva si ogledala tudi vedenje psice Joy, ki je mati obeh samcev. Psica je v korektni kondiciji. Skrbnik jo je peljal ven iz pesjakov na ograjen prostor za vaje. Psica je opazovalca prijazno, vendar zadržano pozdravila, potem pa je občasno pogledovala proti nama, vendar ni kazala nobenih znakov sovražnosti, strahu, morda nezaupanja. Možno je, da to izvira iz postopkov, ki jih je bila deležna že v procesu šolanja (motenje z osebami, glasnimi zvoki, nepričakovanimi gibi itd.). Povedati je treba, da so v neposredni bližini popravljali streho na stavbi, torej je bilo veliko hrupa in tujih ljudi, na katere se psica ni odzvala. Nato je skrbnik delal s psico Joy, vaje poslušnosti pa je vadil v ograjenem prostoru pod vodstvom D. Hajdinjaka. Opazno je bilo, da je psica že zelo poslušna in skrbnik ni imel z njo večjih problemov pri vodenju, ne glede na motnje, za katere je psica pokazala zanimanje. Na drugi strani ograje je bila inštruktorica, ki je hodila ob ograji z drugo psičko. Joy je sicer stopila do ograje, a je v isti sapi še pred skrbnikovim poveljem prišla ob njegovo nogo. Videlo pa se je, da vzbudi pri psici bližina drugega psa/psice željo, da steče proti njemu/njej, vendar je sedaj skrbnik naučen, da psico pokliče nazaj še preden pride do druge živali. Očitno so to dosegli s potegi s povodcem, torej ne moremo ugotoviti, če bi se psica na povelje odzvala tudi če ne bi bila na povodcu, oziroma omejena z ograjo.

Zabeležka pri opazovanju psa Atosa

Atos je bil od vseh treh psov še najbolj nezaupljiv, ko je skrbnik z njim vadil v ograjenem prostoru. Njegova nezaupljivost se je kazala na naslednji način: pes je pogledoval okoli sebe, da preuči neposredno okolico, rep je bil stisnjen med zadnje noge, uhlja sta bila položena ob glavo, obrnjena nazaj. Ni kazal želje, da se približa opazovalcema. Je zelo visoko dvignil nogo, ko je markiral po drevesu. Ni bil kdove koliko pozoren na vodnika, izgledalo je, da sledi skrbniku ob nogi, ker ga drugače pocukajo za ovratnico. Bolj je bil pozoren na Hajdinjaka in se je bolj odzival na njegova povelja. Ni želel, da se ga popravlja pri vaji z roko (potiska zadnjo plat dol), se je močno odmikal. Je sicer ubogal na povelje, hkrati pa je ves čas gledal naokoli, sploh ni bil skoncentriran. Opazovalca sva dobila vtis, da pes ob vajah pričakuje motnje, na katere so ga vadili zelo pogosto s strani (metali zvenceče predmete, loputali avtomobilska vrata...) in od drugih ljudi, torej je bil nezaupljiv do naju, ker je lahko pričakoval, da mu bova začela metati nekaj pod noge, se mu grozeče približala ali podobno. Kot eden od vzrokov za njegovo nezaupljivost je lahko tudi takšen intenziven trening. Vadila sta tako, da je večina časa Hajdinjak hodil ob psu, po njegovi desni strani. Pes je s pogledom spremljal Hajdinjaka, ne svojega skrbnika, kot bi bilo običajno. Opazovalca sta dobila vtis, da ima skrbnik Atosa od vseh treh psov še najmanj v rokah, kar pomeni, da sta kot človek in pes najmanj povezana glede na druga dva psa.

Trener in skrbnik sta tudi pokazala, kako se Atos vede do drugih, tujih psov. Atos je psa na drugi strani ograje (šlo je za nekaj mesecev starega samčka) pozival na igro. Ko je prišel psiček z inštruktorico v ograjen prostor je bil to za Atosa precej moreč dražljaj, vendar je hodil ob nogi, ko so se srečevali. Občutek je, da je Atos od zadnjega pregleda napredoval, da je vseeno bolj vodljiv in ga ima skrbnik pri srečevanjih z drugimi psi bolj v rokah kot prejšnjokrat, torej je napredek očiten. Preizkusili smo igranje z večjo žogo in vsaj začasno je bila žoga močnejši dražljaj kot psička, s katero se je tudi hotel igrati. To lahko skrbnik uporablja s pridom pri nadaljnjem šolanju.

Zavetišče Gmajnice 03. oktobra 2006 Od 8.30 do 11.30

Zabeležka o posamičnem opazovanju vseh treh psov v ograji zavetišča skupaj s skrbnikom.

Preizkusili smo najprej vedenje Atlasa tako, da je bil sam s skrbnikom v ograjenem prostoru zavetišča na Gmajnici. Skupina ljudi (vsi trije člani skupine izvedencev in ekipa g. Hajdinjaka) smo stali na zunanji strani ograje, kjer je bila tudi skrbnica Rotarjeva. Ko je eden od skupine tekel ob ograji, ga je Atlas spremljal in ko se je ustavil, ga je pes prijazno ovohal. Ko je dal eden od članov skupine izvedencev položil roko na rame Rotarjevi, je pes budno spremljal, kaj se dogaja. Preizkusili smo še vedenje Atlasa do psice, ki je skupaj z eno od Hajdinjakovih pomočnic tekala ob ograji. Pes je bil do nje prijazno igriv in si je zelo prizadeval, da bi imel z njo neposreden stik. Preizkusili smo še navezanost Atlasa na enega in drugega skrbnika tako, da sta hodila vsak na eni strani ograjenega prostora. Atlas je kazal malce večjo navezanost na skrbnico

Pri drugem preizkusu je bila v ograjenem prostoru skupaj s skrbnikom g. Baričevičem psica Joy. Do psičke, ki je bil na drugi strani ograje je bila vsiljivo prijazna. Ko je bila psička zunaj ograje malce bolj oddaljena je Joy stekla proti ograji in se je na skrbnikov klic odzvala šele čez nekaj trenutkov. Ni se odzvala na tek osebe ob ograji. Pri tretjem preizkusu je bil v ograjenem prostoru skupaj s skrbnikom Atos. Bil je razmeroma vodljiv in ubogljiv. Stekel je za osebo, ki je tekla ob ograji, nekaj metrov pred ograjo se je ustavil, ni šel do osebe in je ni povohal, kot denimo, Atlas.

Zabeležka o preizkusu vedenja psov, ko so bili vsi trije v avtomobilu.

Za preizkus smo uporabili avtomobil, v katerem so bili psi med dogodkom na Oražmovi ulici. Avto je stal v ograjenem delu zavetišča, tako, da psi ne bi mogli priti do opazovalcev.

Skrbnik Baričevič je dal v srednji del avtomobila (na zadnja sedeža) najprej Atlasa, nato še Atosa. Ko je bil avto zaprt je skrbnica v avtomobilski prtljažnik dala še psico Joy. Poleg Joy je stal skrbnik Baričevič, skrbnica Rotarjeva pa je stala na sredini avtomobila, približno meter stran od vozila. Vsi opazovalci smo bili zunaj vidnega polja psov, razen g. Hajdinjaka, ki se je vozilu bližal tako, da je dvigoval roko (kot bi hotel fotografirati) in se je pogovarjal s skrbnikom. Skrbnik je psico umirjal in zahteval, da je ostala v vozilu.

Pri drugem preizkusu je šel zunaj vidnega polja tudi skrbnik Baričevič, ob zadnjem delu vozila pa je ostala le skrbnica Rotarjeva. Psi so lahko videli le člana skupine izvedencev Jožeta Vidica, ki se je z dvignjeno roko bližal vozilu in se pri tem

pogovarjal s skrbnico. Joy se je že pripravljala za skok iz vozila, ko jo je zaustavil skrbnik Baričevič.

Pri tretjem preizkusu se je na enak način vozilu in skrbnici bližal član skupine izvedencev Branko Puš. Ko je bil od vozila oddaljen približno pet metrov je iz avta proti njemu najprej skočila Joy, iz srednjega dela vozila še Atos, nato pa smo preizkus prekinili.

OPOMBA:

Skupina izvedencev ima na voljo video posnetke preizkusov vedenja psa Atosa, ki so na voljo tudi vam in jih lahko člani skupine izvedencev tudi strokovno komentiramo.